

ใบแจ้งข่าว

ประเทศไทย: คณะรัฐมนตรีไทยเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม

การผลักดันสมรสเท่าเทียมของรัฐบาลนำมาซึ่งความหวังครั้งใหม่สำหรับสิทธิของคนเพศหลากหลาย

(กรุงเทพฯ, 24 พฤศจิกายน 2566) เมื่อเร็ว ๆ นี้ คณะรัฐมนตรีไทยเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ..... หรือที่รู้จักกันในชื่อ ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม นับเป็นก้าวอย่างประวัติศาสตร์ที่จะนำไปสู่สิทธิอันเท่าเทียมของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และถือว่ารัฐบาลอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ควรดูประเทศไทยเป็นตัวอย่างสำหรับความเปลี่ยนแปลงก้าวสำคัญครั้งนี้ พอร์ตีฟายไรต์กล่าวในวันนี้

คาดว่าคณะรัฐมนตรีไทยจะบรรจุร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมเข้าสู่วาระการประชุมของรัฐสภาในเดือนหน้า พอร์ตีฟายไรต์ **เคยเรียกร้อง** ให้รัฐสภาประกาศใช้กฎหมายนี้อย่างเร่งด่วน และประกันให้เกิดสิทธิในการสมรสที่เท่าเทียมสำหรับคู่สมรสทุกเพศในไทย

“หลังจากความถดถอยและล่าช้ามาหลายครั้ง การผลักดันของคณะรัฐมนตรีให้มีการพิจารณาร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมในสมัยประชุมสภาครั้งถัดไป นับว่าเป็นการจุดประกายความหวังอย่างมาก” มุกดาภา ยั่งยืนภราดร เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนประจำประเทศไทย พอร์ตีฟายไรต์ กล่าว “ด้วยความเป็นผู้นำของนายกรัฐมนตรีเศรษฐา นี่คือโอกาสครั้งประวัติศาสตร์ที่ประเทศไทยจะเดินหน้ายุติการเลือกปฏิบัติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคู่สมรสเพศหลากหลาย”

ในวันที่ 22 พฤศจิกายน ที่ผ่านมามี คณะรัฐมนตรีไทยของนายกรัฐมนตรีเศรษฐา ทวีสิน ให้ความ **เห็นชอบ** ต่อร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม และได้มีการเสนอให้บรรจุเป็นวาระการประชุมของรัฐบาลในการเปิดสมัยประชุมครั้งต่อไปในวันที่ 12 ธันวาคม โดยใน **คำประกาศ** คณะรัฐมนตรียังสั่งการให้คณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ให้ความเห็นและคำปรึกษาด้านกฎหมายต่อรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายและนิติบัญญัติ ให้เตรียมปรับปรุงร่างกฎหมายเพื่อประกันสิทธิที่เท่าเทียมสำหรับคู่สมรสเพศหลากหลาย

หากมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม จะมีการใช้คำว่า “คู่สมรส” แทนคำว่า “สามี” และ “ภรรยา” ตามมาตรา 1448 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งจะส่งผลให้คู่สมรสเพศหลากหลายสามารถเข้าถึงสิทธิการสมรสได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ การรับบุตรบุญธรรม การให้ความยินยอมต่อการรักษา การจัดการทรัพย์สินร่วมกัน การรับมรดก การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ของการลดภาษี และบำนาญของคู่สมรส

การให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาลไทยครั้งนี้ เกิดขึ้นหลังจากความพยายามของกลุ่มประชาสังคมและนักการเมืองที่ผลักดันจนมีการ **เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม** ตามร่างฉบับก่อนหน้า ก่อนจะมีการปิดสมัยประชุมสภาไปเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2566 ต่อมา ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนพฤษภาคม 2566 รัฐบาลใหม่ไม่สามารถ **เสนอ** ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมเข้าสู่การพิจารณาใหม่ได้ทันภายในหกสัปดาห์ ตามข้อกำหนดในมาตรา 147 ของรัฐธรรมนูญไทย จึงทำให้ตัวกฎหมายถูกปิดตกไป

ข้อ 23 และ ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและการเมือง คุ้มครองไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติต่อสิทธิการมีครอบครัวและการสมรส หลักการไม่เลือกปฏิบัติยังถือเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ และมีผลบังคับใช้กับรัฐทุกแห่ง ในทำนองเดียวกัน มาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ห้ามการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบอีกด้วย

“ถ้ามีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม ประเทศไทยจะเป็นชาติแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และชาติที่สามในเอเชียที่มีกฎหมายรับรองการสมรสของคู่สมรสหลากหลายทางเพศ” มุกดาภา ยั่งยืนภราดรกล่าว “นี่จะถือเป็นความสำเร็จครั้งสำคัญยิ่ง และจะทำให้ประเทศไทยเดินหน้าในฐานะประเทศตัวอย่าง สำหรับรัฐบาลประเทศอื่นในภูมิภาคในการผลักดันสิทธิของคนเพศหลากหลาย”

ใบแจ้งข่าว

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

มุกดาภา ยั้งยืนภราดร, เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนประจำประเทศไทย, พอร์ตดีฟายไรต์

โทร: +66 81 585 8486

อีเมล: mookdapa.yangyuenpradorn@fortifyrights.org

ทวิตเตอร์: [@mdpypy](https://twitter.com/mdpypy), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

เอมี สมิธ, ผู้อำนวยการบริหาร, พอร์ตดีฟายไรต์

โทร: +66 87 795 5454

อีเมล: amy.smith@fortifyrights.org

ทวิตเตอร์: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

ศิปปชัย กุลนวงค์, ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร, พอร์ตดีฟายไรต์

โทร +66 65 763 6263

อีเมล: sippachai.kunnuwong@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@1Opachai](https://twitter.com/1Opachai), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)